

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 лепта.

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта.

Једна клевета

— Велеиздајнички рад Св. Јакшића —

Пре извесног времена објавио је у Швајцарској бивши уредник београдске „Штампе“ г. Света Јакшић једну броширу, у којој српску владу и српске народне посланике обасипа разним клеветама и подметањима. „Београдске Новине“ послужиле су се том броширом, да би српску краљевску владу преставиле у ружној боји пред подјармљеним српским становништвом. Из целе брошуре Јакшићевих неистинитих и клевета истакнуто је „како су српски министри и народни посланици помогли, да се олакша српска државна благајна у свом бјегству из земље.“ Орган аустро-угарског гувернерства у Србији користио се Јакшићевом броширом у свим провидном, тенденциозном циљу.

Иако је на јавности као и целом српском народу, како избеглом тако и оном подјармљеном познато и штетно владино руковођено државним новцем, сматрамо ипак за своју дужност, да се на овој клевети мало задржимо.

У осталом за исправност владину најбоље говори вредност наших новчанице која данас у самој окупираној Србији има већи курс, него аустројска новчаница.

Што се тиче саме клевете, како је наша влада са народним посланицима помогла, да „се олакша српска државна благајна при бегству из земље“, ово питање је већ расветљено. Истина је, да је у Сан Ђовани ди Медиа покушан атентат на српску државну готовину од 50 милиона динара, али то нису учинили ни народни посланици, ни наша влада, која није имала никакве везе са државном благајном, већ пуковник Милан Гр. Миловановић, један од главних коловођа тајне превратне организације. Из исказа очевидца, на основу рапорта спроводиоца државне благајне и шефа Главног Државног Рачуноводства г. Аврама Левића, као и из дневника неких народних посланика, који су ово забележили у Албанији, знало се већ раније за покушај атентата. Он је пак

дефинитивно утврђен на суђењу коловођама тајне превратне организације и сказима сведока и делимичним признањем пуковника Миловановића. Да би пак наши читаоци знали тачно стање ствари, ми од данас почињемо објављивање овог дела стенографских бележака са претреса, који се односи на овај покушај атентата.

Најзад, остаје нам да кажемо још коју реч о г. Јакшићу. Још много пре европског рата на Јакшића се сумњало, да је у служби Аустрије и Немачке. Неки београдски листови нападали су га због тога. Пред српском јавношћу Јакшић је увек важио као човек без карактера и готов на све зачаре. Његов неморал и његову подлост најбоље је разголотила „Самоуправа“ у ниву чланака по смрти пок. Милована Миловановића 1911. године. Кад је српска влада са војском евакуисала Србију, и Јакшић се придружио њима, у циљу разних шпекулација и шпијунаже. А кад је његова подмукла велеиздајничка игра почела да избија на видело, он је побегао у Швајцарску, где је отворено почео да ради против наших државних интереса. Најпре једном брошуром, а за тим чланцима у немачким листовима у Швајцарској, Јакшић је добив упутства по једном лицу које је доптовало из Берлина, отпочео да клевета владу и политичаре и да као плаћени аустро-немачки агент за добре паре ради за рачун наших непријатеља, а против најбитнијих наших државних интереса. Због оваквог свог рада Јакшић је оптужен за деловелеиздаје и позват на одговор пред суд. Сматрамо, да је ово сасвим довољно, да се види, ко је и какав је Јакшић, и каквим се све пропалим типовима служе наши непријатељи у борби против оних који уз Круну и војску данас представљају Србију.

»Велика Србија“ прима огласе по умереној цени.

ПРОМЕНЕ У ГРЧКОЈ

Коментарн енглеске штампе

Лондон, 5. јуна.

»Вестминстер Газет« коментаришући промену у Грчкој истиче на првом месту искреност и слогу које су манифестоване код Савезника у њиховој енергичној акцији у Атини. Затим велики лондонски лист говори о абдикацији Константина кајзера. Сада у историји Грчке почиње нов период јер не само да су интегритет и независност Грчке спасени, него ће, благодарећи јединству Грчке које ће се извршати под управом великог политичара г. Венизелоса, аспирација грчке нације прећи у домак стварности. Поверење грчког народа према овима који је нарочито у почетку 1915. г. изјавио да је готов да помогне

делу Савезника, потврдиће се поново и грчка свага у садашњем рату противу заједничког непријатеља биће достојна да буде узета у обзир.

»Глоб« пише: Главно је да онај који је изабран за краља буде способен да ради у сагласности са г. Венизелосом ради рестаурирања грчког јединства и повраћања изгубљених територија.

Писац истиче да краљу Александру може осигурати престо само Венизелос ако суверен искрено води националну политику. То је најбоља солиција, иначе предаја круне Александру нема никаквог смисла. Кад би се искрено изразили ми би желели да цела династија која је жртвовала интересе и аспирације грчког народа, буде удаљена.

Покушај атентата

На Главну Државну Благајну у Медови

(Из стенографских бележака у Војном Суду за Официре)

I. Седница од 28. III 1917.

Судија п. пук. Ј. Јовановић: У почетку месеца јануара 1916. год, у Сан Ђовани ди Медиа Ви сте од овдашњег начелника главног државног рачуноводства г. Аврама Левића, код кога се налазила сва државна готовина, која је тада износила око педесет милиона динара, категорички захтевали, да пође са Вама за Драчу, и да Вама повери чување и спровођење те државне готовине дотле; а кад Вас је он и на понован захтев Ваш одбио, Ви сте му казали: »Ви се сећате, како је било за време Француске Револуције.« Објасните, у коме сте циљу тражили, да Вам се повери државна готовина, и по чијем овлашћењу, као и шта сте се ње намеравали да чините, кад нисте били позвати, врти сте имали потребе да се о њеној безбедности на даљем путу од Сан Ђовани бринете, и кад је она дотле превалила Албанију и Црау Гору без Вашег старања и била сачувана. Тако исто објасните, шта сте поводом захтева те државне готовине, хтели да кажете са речима: »Ви се сећате како је било за време Француске Револуције?«

Оптужени пук. М. Миловановић: Ја опет морам да објасним како је ствар текла.

Председник, пук. П. Мишић: Можете да говорите што год се тиче ствари.

Оптужени пук. М. Миловановић: Дакле, почетком јануара месеца 1916. године дошао је код мене у Љеш артиљериски

капетан Владимир Крстић, и чини ми се да је са њиме био још један официр али то не могу да тврдим, и казко ми је, да су му неки народни посланици говорили како је влада побегла, и како је оставила сву државну готовину, и да они не знају кад ће моћи и они и државна готовина да се укрцају у лађу, и да оду из Сан Ђованиа. Међутим, Аустријанци су ушли били у Скадар.

Председник пук. П. Мишић: А где сте Ви били тада?

Оптужени пук. Миловановић: Ја сам био у Љешу.

Сем тога, да се Аустријанци крећу још и са ушћа Бојанека Сан Ђовани-у. Ја сам се бојао да државна каса па наравно и они не падну у руке Аустријанцима. Пошто је мој штаб тада био једини у Љешу, онда су они замолили, да ја дођем тамо код њих, и да се договоримо о томе преносу те државне готовине. Како сам ја као начелник штаба и иначе имао да водим рачуна о образовању слагалишта, јер је тимочка дивизија требала тада да дође у околину Љеша, то сам и ја отишао у Сан Ђовани и разговарао са г. г. народним посланицима који су ми казали да ће они да узму државну касу, и да финансирају војску при њеном покрету ка Драчу, пошто нису имали никакве везе са владом, нити су знали, кад ће из Сан Ђованиа отићи. Пошто је мени изгледало, да су се они више старали о својој рођеној

кожи, него о државној готовини, то са њим одговорио (Председник: Кога?) народним посланицима, да ја пристајем да они пођу са мојим штабом и они и каса, али под условом, да ако дође лађа, да се у њу укрцају прво мушка и женска деца, па жене официрске и избегличке, па болесни и рањени официри и војници, па тек онда они, посланици са касом.

После тог разговора пођем у слагалиште и баш код овог малог мостића у Сан Ђовани-у сретнем г. Аврама Левића са госпођом и Миланом Борђевићем чланом пореске управе, и дирнем г. Левића са речима: »Шта, г. Вас, г. Левићу, влада оставила?« А он ми је одговорио: »Остао сам са државном готовином и чекам прву лађу, да се укрцам Ја сам му овда казао: »Ви можете ићи, али државна каса ће да остане«, рачунајући на овај мој говор са народним посланицима.

Председник пук. П. Мишић: Јесте ли разговарали са свима народним посланицима?

Оптужени пук. М. Миловановић: Не, то је била једна група. Да ли је после тога г. Левић учинио какву примедбу на ове моје речи и да ли је казао: »Како ћу ја да идем без касе«, не сећам се, али ако је и казао вероватно је, да сам му ја одговорио: »Па хајдете и Ва са касом«. У томе је пришла његова жена, ухватила га под руку и одвукла. Сећам се да је казала: »Хајде, Авраме«. И тако он оде. (Смех у публици)

Председник пук. П. Мишић: Видела жена опасност.

Оптужени пук. М. Миловановић: Сем тога г. Милан Борђевић, члан пореске управе, казко ми је: »Милане, ти си паметан и разложан човек вемој да улазиш у безаконја«. Ја сам му казао, да ја и не мислим да одузимам касу, него да ће то учинити народни посланици. У том је пришао г. Н. Н. * народни посланик, и Милан Борђевић се уклонио.

Председник пук. П. Мишић: Је ли то Н-у било познато?

Оптужени пук. М. Миловановић: Не знам, можда је и он ту био, кад сам разговарао са народним посланицима, али знам да је ту био мој рођак, народни посланик, Х. Х. из Н. Дакле, после тога отишао сам у Љеш и нисам се враћао у Сан Ђовани све до уочи дана поласка мога штаба.

* Избегавали у садашњим приликама све што има везе са нашим партиским животом, уређивање »Велике Србије« и оставило је из ових бележака имена народних посланика, која су се на претресу чула.

Председник пук. П. Мишић: А шта је било са касом?

Отужени пук. М. Миловановић: Каса је после отишла са народним посланицима. Тако је то било у ствари, а Ви, г. пуковничу, судите. Ја Вас молим и да ме осудите. Нека се зна, да је бар један српски пуковник осуђен за покушај крађе од педесет милиона, кад за толике покрађене српске милионе, није нико отишао ни у апс. (Смех у публици).

Председник пук. П. Мишић: А да ли Вам је познато, да је г. Н. Н. био са тим посланицима који су Вам то говорили?

Отужени пук. М. Миловановић: Да, ја сам долазио у Сан Ђовани све до уочи поласка мога штаба. Отишао сам да видим народне посланике у Сан Ђовани, и том приликом видео сам, да су се они већ укрцали у две лађе, које су биле пуне света. (Наставиће се)

Са ратних фронтова

Са солунског фронта

— Француски коминике —

Солун, 5. јуна

Јуче је дан прошао скоро на миру. Енглески су авијатичари извршили многобројна бомбардовања у области Струме.

Енглески коминике

Лондон, 5. јуна

Претпрошле ноћи заробили смо у току једног препада неколико војника северно од Гузокура. Северно од канала Ир-Комин, осуђен је напад једног непријатељског одреда.

Португалске су трупе одбиле више немачких препада у току овог месеца.

Непријатељска је артиљерија била активна јуче јужно од Кроазила и северозападно од Лана.

У ваздушној борби наши су пилоти оборили 7 немачких аероплана од којих су два пали у наше линије а три друга приморана да се спусте на земљу. Два наша апарата фале.

Јуче у јутру непријатељски су се дирижабли приближили источно и југоисточно обалама. Два од њих су летели над земљом на малој раздаљини од обале. Један је дирижабл бацио на обалске вароши шест бомби. Последњи полицијски извештај јавља да су два лица убијена а 16 рањена. Многе су куће о-

штете у непријатељским логорима. У Сен Врачу (16 километра северно од Петрича). Напредовање се у Тесалији наставља без инцидената. Трупе су дошле до Фарсале и Домокоса (60 км. јужно од Ларисе). Енглески су контингенти окупирали Демерли.

Италијански коминике

Рим, 5. јуна

На више места фронта, наша извидничка одељења причинила су губитке непријатељу и заробила војнике и митраљезе.

Непријатељски су аероплани бацили бомбе на Горицу. Није било жртава ни штете.

Румунски коминике

Јаш, 5. јуна

На румунском фронту пушкарње и артиљеријско бомбардовање на разним секторима.

Руски коминике

Петроград, 5. јуна

На западном и румунском фронту пушкарње.

На Кавкаском фронту наша је артиљерија бомбардовала турске положаје у области Паробулу и проузроковала пожаре у вароши, која је са свим уништена. Константована је јака експлозија Одбијен је напад турске коњице у близини брда Гарнана.

Авијатика је била врло активна.

Шпанија на прелому

Покрет у корист Савезника

Рим, 5. јуна

Дописник «Трибуна» у Мадриду телеграфише: «Потреба да Шпанија оријентише своју унутрашњу политику постала је акутна, јер су њени економски интереси у питању. Резерва владе предмет је оштрих критика Главно питање, које има да се реши, јесте питање извоза.

Шпански лист «Етока» позива владу, да буде мање слаба и да усвоји енергичније мере, независно су страних утицаја и интрига. Шпанија не може измаћи стању ствари, које се погоршава вагло. Потпуно изоловање било би за Шпанију од непоправних последица за будућност.

штећене. Други је дирижабл бомбардовао обалске вароши Источне Енглеске. Наша га је артиљерија одјурила. Мало после тога, један наш пилот је напао исти дирижабл и оборио га. Апарат је уништен.

Војни јапански аташе јавља: 29. маја једна флотила јапанских детројера напала је у Средоземном Мору један сумарен. Резултат није познат. У току борбе «Салаки» је био оштећен једном непријатељском торпиљом. Погинуло је 55 морнара. Лађа је одвучена у пристаниште.

Француски коминике

Париз, 5. јуна

После артиљеријске припреме, Немци су претпрошле ноћи напали наше истакнуте положаје на сектору Иртебиза, и успели су да претрју у један истакнут положај. Наше су трупе извршиле противнапад и потисле непријатеља. Јуче је била артиљеријска борба у целој области као и према Серниу. Немци су бомбардовали Ремс. Јуче је избачено на варош 1200 граната. Има више жртава.

Солунски фронт. (Задочно) — На целокупном фронту осредња артиљеријска борба. Енглеска је авијатика проузроковала

ФЕЛТОН

Б. Лазаревић

Могленски фронт

Испред тушина

Ја видим, готово голим оком, поруч. Милисав Радојевића и Милана Ивановића како облазе војнике дуж стрелачког строја. Код великог камена лепрша се застава. Пред стрелачким стројем, три наша војника виде се истакнути напред. Ту је и пушко-митраљез.

Међутим и непријатељска артиљерија са Кожуха отвара ватру на наше батерије, а брђани од Нонте почињу да туку наше положаје десно. Чују се и пушке и митраљез из непријатељских ровова.

Наше батерије отварају брзу

паљбу на непријатељске ровове. Далекометац, Француз 15 и по см. са великом хуком, цепа ваздух преко наших положаја. Високи црни стуб дима диже се са ужасном праском на Кожуху. Хаубица са неколико метка увуткује брђанина на оној оштрој ивици изнад Тушина.

Линије непријатељских ровова у диму. Изнад ровова, у црном и сивом диму, лете нека парчаду вис. За трен ока, наши пешаци кривули су се, рокирајући десно, напред трчећим кораком. Под заштитом артиљерије они су за неколико минута претр-

чали простор од 50 — 60 мет. и заузели једну линију испред непријатељских ровова на 20 метара. Неколико војника били су у једном заклону на десетину метара од бугарских ровова.

Одатле је почело јаче дејство пушака и пушко митраљеза. Опажево је да Бугари прелазе из пасивних закљона, приближицама. Артиљерија је понова отворила рафал ватру повећавајући даљину. Из ровова бугарских чуло се запомагање и псовка. У рововима и приближицама непријатељским настао је лом. Све је било за неколико минута у диму и пламену. Не пријатељ брђани ућуткани су нашом хаубицом. Само су непријатељски са Кожуха још дејствовали против наше хаубице.

Ево га — чује се из нашег ровова — кад грмне далекоме-

та шпанска влада је веома заузета садашњом ситуацијом. Последњи митинзи и одлуке у корист акције чине предмет дискусија владе. Шпански кабинет сматрао је за потребно, да у будуће спречи сваки јаван скуп, који би се занимао међународним питањима. Гувернери покрајински добили су упутства у том смислу. Али ове мере неће моћи бити довољне да задрже покрет у корист Савезника, који отима све већу маху у Шпанији. Шпанска политика ишчекивања не може бити дугог века.

Догађаји у Грчкој

Лондон, 5. — Г. Баровс, члан англо грчке лиге, изражава у «Дејли Крониклу» своје убеђење, да ће, пошто је краљ Константин отпутовао, Грчком управљати г. Венизелос који уме да усреди земљу. У осталом цела енглеска штампа радосно поздравља промену владавине и жели да се Венизелос врати у Атини како би повео земљу племенитом судбином.

Лондон, 5. — Из Њу Јорка телеграфише, да су Грци у Америци такође весели као и њихови земљаци у Енглеској услед пада Константина.

Самос, 5. — Приликом одласка бившег краља Константина организован је овде митинг. Цело је становништво, са заставама, присуствовало митингу и манифестанти су изразили своју захвалност силама заштитницама.

Лондон, 5. — Г. Венизелос, шеф националне владе врати, ће се у Атини чим буде сасвим повраћен ред.

Кане 5 — Приликом абдикације краља Константина одржано је благодарње у катедрали, на коме су узели учешћа све војне и цивилне власти као и свештенство. Митрополит Агатангелос је држао говор у коме је изнео издајнички и подли рад бившег краља.

Атина, 5. — Бивши краљ је присуствовао у Месону (Италија). Одатле ће отићи у Сент Морис (Швајцарска), које ће место бити резиденција његовог заточења.

Атина, 5. — Није примећен никакав покрет трупа у Пелопонезу. Сепаратистички покрет

који је проузроковао генерал Јаникиас осећа се само у кругу виших официра који су компромитовани због њихове германофилске ревности. Увојца је циркулирала једна молба у којој се позивају војници да одбају послушност ако краљ позове на управу земље Венизелоса. Изгледа да молба није имала великог успеха. Напротив, појавио се покрет оданости између виших официра, подофицира и војника, који су са задовољством сазнали о солуцији кризе. Велики број између њих тражи да се врати у старе гарнизоне. Један капетан и два поручника живили су се стргамама у Коринтском каналу тражећи да се врате у Атину.

Солун, 5. — Французи су у Волосу ухватили и упутили за Солун многе посланике, који су, за време целе грчке кризе, вршили германофилску пропаганду. Становништво је одржало велики митинг на коме се је изјаснило да пристаје уз народни покрет.

Лондон, 5. — У Доњем Дому, г. Асквит је интерпеласо британску владу поводом последњих догађаја у Грчкој. Г. Бонар Ло је одговорио да је Константин абдицирао у корист свога сина Александра који је постао краљ Грчке. Чим је изговорена реч «абдицирао» сви су присутни почели акламовати. Г. Бонар Ло је додао: Ми се надамо да ће ова солуција реставрирати јединство Грчке. (Живо одобравање). Г. Ливш пита да ли британска влада очекује побољшање ситуације једино абдикацијом Константина? Истим се преступи могу наставити и под другим именом. Г. Бонар Ло је одговорио да се енглеска влада нада да ће целу Грчку представљати уставна влада.

Г. Максвел пита да ли је истина да је бившем краљу дозвољено да сам одреди свога наследника и ако је то истина како је он могао, као човек свргнут са престола, да има моћ да именује наследника круне? Г. Бонар је одговорио: Ја не верујем да је за сада у интересу јавног мишљења, да дам поводом тога више обавештења. Али верујем да цењени посланик не зна праву истину кад каже да је Константин наменово сам свога наследника.

Лондон, 5. — У горњем Дому

вучени на десетину корака пред непр. ровом, туку један истакнути део рова. С времена на време виде се танки праменови дима из непр. ровова. Неколико бомби избачених из наших пушака праснуше. Две се распруше као шрапнел изнад рова; једна подбаци, а друга пребацаи ров.

Било је већ превалило подне кад је наређено да се наши пешаци повуку наатраг.

Циљ је постигнут: непријатељ се открио на целој линији. Он је приморан да поседне ровове и услед тога претрпео је велике губитке.

Од наших лако је рањен један пешак.

— К р а ј —

тац. Граната од 43 кгр. потребна преко наших положаја. Облак црног дима појави се на врх Кожуха, а затим ујасан прасак проломи стене и урвине.

Јесте ли имали прилике да слушате кад се у каквој бари раскрекећу жабе, а ви баците камен у сред баре те за час настане тајан? — Ето, тако тресак од гранате далекометца ућутка непријатељску батерију. Наши војници полегали дуж једне увале, па из закљона од камења и земље појединачном ватром, туку ровове. Ја велим ровове, али то нису ровови, но утврђења — зидови од камења између великих стена. По ивици зидова виде се руке — пушкарнице.

Она тројица напред, међу којима је и пушко митраљез при-

Лорд Карсон је дао исте изјаве које и Бонар Лз у Доњем До му. Лорд Канпердон је упитао: Шга ће бити са Константином? Лорд Карсон је одговорио: Дражања према бившем краљу Константину биће исто као и према његовим пријатељима. Али дискусија по томе питању биће одложена пошто ће влада ускоро дати изјаве о целом питању.

Солун, 5 — Према нашим информацијама пуковник Паласколову и мајор Марудас, шефови полиције у нашој вароши, одређени су да врше исту функцију у Атини. Пуковник Колокувинос, који је пришао покрету, наменом је за команданта места у Атини.

У Русији

Петроград, 5. — У интервјуу датом представницима штампе о утисцима свога путовања на фронту, г. Керенски, министар војни истакао је, да је морал војника уште добар и да трупе на извесним секторима показују велико одушевљење. Организација војске на новим осовома напредује успешно и брзо, захваљујући великом учешћу и настојавању пуковских власти чији је ауторитет врло знатан. Колебљивост свуда највише на презирање и о суду и њој је већ учињен крај. Нарочито изазивају општи гнев и осуду међу трупама, које траже, да се против тога предузму најенергичније мере. Организовање појачања и снабдевања фронтана напредује веома.

О догађајима у Кровштату рекао је г. Керенски, да тамошња ситуација не улива веспокојства, пошто је тамошњи савет признао Провизорну Владу и власт од ове послатог комесара и пошто лађе и ратне школе напуштају једна за другом Кровштат по наредби владе.

Петроград, 5. — Министар финансија поднео је општем комитету исхране законски предлог, по коме једино влада има право да располаже увозом и извозом шећера у иностранство.

Петроград, 5. — Изванредна америчка мисија са шефом сепатором Ротом приспела је.

Петроград, 5. — Листови објављују наредбу генерала

Бенинина, бившег шефа генералштаба за врховног команданта армијана западном фронту на место генерала Гурка.

Лондон, 5. — Војни руски лист јавља да Немци прикупљају јаке свате кавалерије у циљу да продру у увутрашњост Русије. Немци мисле, да ће, тукући руску војску, убрзати њену дезорганизацију уз припомоћ немачких агената који се

налазе у Русији.

Петроград, 5. — Изванредна судска комисија завршила је претходну истрагу о политици и раду министара и високих чиновника старог режима и одлучила је, да се изведу пред суд већина од њих, међу којима су бив. председник владе Штирмер, министар војни Белајев, унутрашњи дела Протопопов, правде Шенгловитов.

Дневне вести

Савезнички посланици.

Атински «Патрис» утврђава да ће министри Француске, Енглеске и Русије напустити Атину. У грчкој престоници остаће само особље ова три посланства. Г. Жонар наставиће се најдаље у петак у француском посланству.

Мисија г. Жонара.

Атински «Патрис» доноси, да ће г. Жонар грчкој влади означити извесне мере, које треба предузети ради успостављања реда. Те се мере безусловно имају извршити. Мисија г. Жонара завршиће се овога дана када се земља, после избора, врати у колосек нормалног у ставаог живота. Ради тога, пратећи ситуацију, г. Жонар ће сваки пут означавати влади мере за побољшање ситуације и помагати по потреби влади снагама, којима располаже.

Исхрана Грчке.

Од 1. јуна отпочело је редовно издавање брашна у Атини. Дневни оброк износи 30 драма на личност, а по цени од 30 сантима. Подаци о овој жетви обећавају одличне резултате.

Промене у атинском гарнизону.

Из Атина јављају, да ће важне промене бити извршене у кору виших и нижих официра атинског гарнизона.

Хапшење шпанских офцера.

Из Мадрида јављају: У војним круговима тврди се, да јена последњој министарској седници решено хапшење многих виших официра области Барселоне, у којој су они образовали сумњив комитет «за одбрану пешадије.»

Немачка шпијунажа.

Из Цириха јављају: Потврђује се званично, да су Немци ухватили Валсонову поруку Русији. Немачка делатност у Америци испољава се у укидању телеграфа. Дказано је, да све

узнемирујуће вести односно Русије стижу у Америку највећом брзином.

Против подвојености.

Из Хавра телеграфишу: Посланици и сенатори Брисла и валонских земаља упутили су немачком гувернеру Белгије протест против сваког плана о административној подвојености Белгије. Пре неколико недеља фламански сенатори су већ протествовали против тога.

Пожар у Солуну.

Ноћас око 11 часова избио је од електричне струје пожар у згради главне француске полиције, на Марсовом пољу. Пожар је локализован, али је цела зграда изнутра изгорела.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Царих. — Лист «Тасфир Ефкинар» у Цириграду пише да би мир између Русије и Турске био могућ ако се Русија ограничи само на економску експлоатацију мореуза. Исти лист призива да су Руси предузели офанзиву на Кавказу.

Царих. Висока је Порта позвала под заставу све младиће од 17 година.

Самос. — Последњи бегунци који су приспели овде веома жалосно описују стање у Малој Азији. Влада велика глад а гоњења грчког елемента се настављају са много већим дивљаштвом него раније.

Женева. — Један радиограм из Берлина јавља да је немачки сумарен потопио грчку лађу «Аконтас» од 850 тона. Потопљена је такође једрилица «Клеопатра» код рта Кавсаторо.

Самос. — Сазнаје се да се сада организује ваздушна поштанска служба Хамбург—Цириград.

Цирих. — Из Беча јављају војни дојавни тужилац оптужио је за велензаду чешког посланика Клофача и српског војинара Ђунића који су наме

равали да одвоје један део царевине. Претрес ће бити крајем јуна месеца.

Х.г. — У Ротердаму су приспели многи немачки дезертери. Они изјављују да се покрет против пруског апсолутизма све више и више појачава. Свуда «ври» гласе они. Кајзер почиње озбиљно да се узнемирава.

Хаг. — Јављају из Познања (Позен), 27. маја по новом, «Локал-Анцјагелу»: «Три жене, ухваћене на станици Гнезен у крађи уља из воза који је мало пре тога ушао у станицу, биле су стрељане без икакве претходне истраге».

ПОСЛЕДЊЕ ВЕСТИ

Са нашег фронта

— Српска званачна извештај — Солун, 5 јуна 4. јуна, ништа важно.

Драгомиров за офанзиву

Петроград, 5. јуна
Генерал Драгомиров, који командује једном групом северних армија изјавио је листу «Рускаја Воља»: „У садашњем часу напредовање руске војске је апсолутно потребно, јер непријатељ услед наше неактивности преноси св је трупе против наших храбрих Савезника на зап. фронт. Француске, енглеске и италијанске армије врше одважно своју дужност Савезника и својим бесним нападима спасле су слободну Русију. Али, ако би се њихово победоносно напредовање зауставило, то би значило озбиљну угроженост наше слободе и онда нам нико не би могао помоћи. Велико и победоносно напредовање наших трупа на свима фронтима може спасти и учврстити нашу слободу“.

Аустријски социјалисти

Цирих, 5 јуна
У једном дугачком експозеу где ће руски револуционари наћи већину одговара на њихова питања аустријски социјалисти пристају на следеће главне тачке. 1. — мир без анексија; 2. — да се не истражују одговорни творци рата; 3. — да се ослободи Србија и Белгија; 4. — Аутономија руске Пољске, одржање раздвојености аустријске и пруске Пољске; 5. — Ју-

гословенске народности остају у кадру аустријске монархије; 6. — Аутономија Рутена у Аустрији.

Енглеска и Грчка

Лондон, 5. јуна
Енглески листови коментаришу опшарно догађаје у Грчкој. Сви су мишљења, да је потребно прогнати или интернирати германofile, политичаре и војне личности. Сви желе повратак г. Венизелоса у Грчку, под којим се може извести јединство Јелинизма и извођење народних тежња.

«Морнинг Пост» пише: То ће бити злочин за Савезнике и грчке интересе, ако германфилски политичари остану у слободи. Ми се надамо, да ће г. Венизелос, који је послуживео верно интересима отцубави поставити част и интересе Грчке на солидну основу.»

«Тајмс» пише: „Ми се надамо да ће државник, који је спасао династију и земљу у времену анархије, бити позван да помогне краља у овој кризи судбине његова народа. Надамо се такође, да ће сад политика Савезника бити чврста и одлучна и да ће г. Венизелос са издрвољством радити са новим краљем за јединство и слободу грчког народа“.

Најновије вести

Солун, 5 — «Неологос» јавља, да је г. Жонар ставио до знања г. Заммису, да се блокада старе Грчке укида коначно. Г. Жонар је изјавио жељу, да се оброк хлеба повећа за имулације класе на 60 драма, а за радничке на 90 драма.

Париз, 5. — Француска штампа коментарише живо текст изјаве немачког социјалиста на штокхолмској конференцији, објављен од «Дејли Кроникла». Ова истече, да сви услови мира не представљају никакву међународну ни демократску мисао, већ тежње немачке владе. «Журнал де Деба» коментаришући ову изјаву вели: «Што се тиче Србије, ствар је аустријских другова. То је њихова дужност. Такав је мир немачких социјалиста. Нема накнаде, ни повраћања, изузев повратка немачких колонија. Азвас Лорен има да остане увек под германском влашћу, а напротив Ирска, Триполис, Кореја и Тибет имају да добију слободу. Ако су Шајдеман и његови другови мислили, да са овим лепим програмом заведу петроградске револуционаре и француске пролетере, они су се јако преварили».

ПОШТА ЗА СРБИЈУ

Радомир А. Јовановић извештава своју фамилију у селу Милошници срез подгорски о круг Вљевици, да је са братом Радивојем жив и здрав, живи су и здрави попоручик Цветан Раствојевић извештава своју жену Милојку у Лозници и Богдан Благојевић из Белотића рађански подрински.

Боривој, Светомир и Пера извештавају свога оца Јеврема Марјановића, Краљ Александра 75, да су живи и здрави.

Пешадски поручник Љубомир А. Борђевић извештава свога оца Асентија Ђ. Мишића свештеника из Врање да је са сестром Персом и зетом Величком здрав и моли да му се

јави на п. бр. 44 преко Црвеног Крста.

Поднаредник Милач Ђ. Стошић из Врање извештава своју сестру Коцану А. Јанковић из Врање да је са њеним мужем Аритомом здраво и моле да му јави где је Миланова жена и деца јавите се на пошту бр. 111.

Борђе В. Сиљевић кодуктер поште скопљанске извештава г. Теофила Сарвана у Крушевцу да сам добро и здраво и моли да извести моју матер, како може и зна.

Милица Ристе Станишића Вишеградска бр. 7 Београд. Адам здрав јави се на пошту 999.

Марици Хранисављевић Млађишумича ул. бр. 6 Београд. Из ешаја о сјему на пошту бр 999 Адам.

Таси Ставковићу каф. Ст. А. Цибеговац Жика А. Илић примио карте и оглас прочитао, поздрав свима као и у Ореовици све поздравља.

Аритон Јанковић монол. контролор из Врање, извештава своју жену Кацану Јанковић да је са њеним братом Миламом жив и здрав и моли да им се јави на пошту бр V.

Живко Остојић трг. из Богатића, Мачва, јавља жени Ангелини да је добио послате карте. Крста послао новац, поздрав свима.

Пешад. поручник Величко А. Костић извештава свога оца Аритона Костића из Врање — М. Текија, да је са женом Персом здраво а Симеј Предраг умро је Од браће Анта и Стојадина здраво су, чича Мита умро.

Посећујте

Једини српски ресторан I. реда „Подриње“

преко пута наше Финансијске Делегације, до рибарске пијаце, улица Булгароктоа бр. 34, горњи спрат.

Домаћа српска кућа под управом моје жене, вина I-ог квалитета, као: грчко, талијанско-француско медок, а за нарочиту препоруку старо црно «Велика Србија» у флашама.

Послуга одлична, чистота примерна. Цене су умерене.

Закупац Милорад Тодоровић, Јагодинац

ВИКТОР МОЈСО

радиња у л. ци краља Борђе бр. 6 потребна је делука и може ступити одмах. За услове обратити се у истој радињи.

Добра куварица

Нуди се добра куварица и може одмах ступити у менажу или хотелу.

За услове обратити се на адресу: Видосава Богдановић, хотел „Велика Србија“ — улица Димархија.

Д-р Алексопулос К.

бив. лекар у скопљ. болници прима у своје стану, ул. П. Мелас 21, (близу Команде Места) од 8—10 и од 2—4 свакога дана.

Сиромашне српске избеглице лечи бесплатно.

Сифилис и све венеричне болести лечи са потпуним успехом

директор болнице венеричних болести у Солуну

Д-р Арист. Христовулу
прима у својој клиници
од 3 до 6 и по час. по подне.
Улица Егнатија бр. 314.

**Зубна лекарска клиника
„НОВА СРБИЈА“**

г. Асланџија, хирург-зубног лекара, дипломирао у Паризу
Улица ИГНАТИЈА бр. 213.

Савршено лечење свају болести уста, десни и зуба помоћу електрицитета;

Вађење зуба без икаквог бола са нарочитим леком;

Грађење вештачких зуба свију система, који су у употреби у целој Европи и Америци, а од нарочитог техничара, који је учио и дуго година радио у Америци.

Посло загарантован одвојено израде и солидности и по врло повољним ценама.

Савршена чистоћа и антисептика.

Нове књиге

Изашла су из штампе и пуштена су у продају ове књиге:

Са српског фронта. Од Ђ. Лазаковића. Цена 0'50 д.

На помолу. Од Ива Јанковића. Цена 1'50 д.

Касаво или Вој на Косову 1389. год. у народним песмама. Цена 1. дин.

Црква. Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 0'70 д.

Ружа. Српска читанка. Приредила Љубица Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50 д.

Вождур. Српска читанка. Приредила: Љуб. Карчевићева и Василија Качандовићева. Цена 1'50.

Књиге се могу добити:

1) Код издавача Николе Л. Брашна, новинара, у уредништву „Велике Србије“ у Солуну, на чију се адресу треба обратити и за распродају;

2) Код г. С. Стефановића царинара, на служби при Финансијској Делегацији у Солуну;

3) У српској књижари М. Ристивојевића улица Ники 35 уз ресторацију Београд.

4) На фронту овлашћен је г. М. Богдановић, фотограф, да свакога претплату и врши поручења.

Част нам је ставити до знања српској војсци и српској публици, да смо у Солуну, морско пристаниште — кеј, улица Ники 35, отворили

СРПСКУ РЕСТОРАЦИЈУ „БЕОГРАД“

где се кувају само српска јела, а нарочито недељом српска гibanца.

Потрудили смо се и набавили чиста природна вина талијанска, француска и грчка такође и француски и грчки коњак.

За сваки дан: гулаш, булбастаја и пржена риба за доручак од 8 сати пре подне.

Јела чисто српска са свињском машћу.

Сервирање банкета прима по умереној цени.

Препоручујући се српској војсци и публици молимо је за посету.

С особитим поштовањем,

**Ђира Васић, трг. Београђанин
Васа Златаревић, ресторатер.**

Српско Трговачко друштво а. Д. СОЛУН

Улица Победе бр. 11, на кеју до биоскопа „Пате“.

Обавља све банкарске, трговачке и транспортне послове. Врши обичне и телеграфске новчане исплате за Швајцарску и све Савезничке државе.

Врши на својој благајни мењање — размену свих новчаних монета по повољним дневним курсевима.

Прима транзитну робу у своје транзитне магацине — артхоте у Солуну.

Прима новац на штедњу и чување.

Обавештења бесплатно.

УПРАВА.

СИНОВИ Г. А ЕРРА И КО ЛТД. СОЛУН

НАЈВЕЋЕ СТОВАРИШТЕ:

Поваматерије, чарапа, бижутерије, мириса, чипаке, панталона, платна мушета Париских артикала, женске конфекције, гвожђарије итд.

— ЦЕНА УТВРЂЕНА —

Продаја на велико и на ситно по истој цени.

Ко једном покуши цигарету „Салоника“ тај ће се уверити о њеној каквоћи зато:

Препоручујемо г. г. пушачима да и даље пуше само цигарете из прве и највеће фабрике цигарета

„Салоника“

Кairo — Александрија — Солун

Најбоље и најкусније цигарете и дуван свих врста.

Награђена првом највећом наградом на изложби у Филаделфији

На продају у свима дуваницима, нарочито „Миродато“ и дуван за луле.

Талијански магацин

У улици Франк 32, отворен је талијански магацин и снабдевен војничким потребама — профитантом.

Продаја искључиво савезничким трупама.

ПРОДАЈА У ТАЛИЈАНСКОЈ МОНЕТИ
а у осталој по курсу.

Улица Франк бр. 32. — Солун.

СПЕЦИЈАЛИСТА ЗА УНУТАРЊЕ БОЛЕСТИ Др. АЛЕКСАНДРИ ДЕС

Управник болнице за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре и од 5—6 по подне у француској апотеци ул. Франк бр. 35. — у згради француске болнице — а од 2—4 по подне у своме стану, ул. престолонаследника Ђорџа бр. 35. — у поредној ул. са булеваром краља Константина.

Поткожни убризгавања Неонатварана ио и јавог француског препарата „Галина“ противу сифилиса.

Уредништво „Вел. Србије“ прима огласе по умереној цени.

Путнички базар — српски магацин
СОЛУН, на излазу преко пута главне железничке станице

Има стајно велики избор првободних намирница:

Пива, слаткиша, сатова и разних других артикала потребних за кућу, пут, положаја, менаџе кантине и т. д.

Продаја на велико и детаљ. Цене утврђене и умерене. Услуга брза и тачна.

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА „НЕСТОС“

НАЈВЕЋА НА ОРИЈЕНТУ — 500 РАДНИКА
Специјалитети:

Нес гос Кики дин. 1, —
„ Гиубек „ 0'80
„ Јаки „ 0'65
„ Аџрос „ 0'50

Париска хируршка зубна клиника
Др. Х. Салтиел и С. Арама

Са париског универзитета

Најмодернији зубно-технички радови извршују се у кратком року и најсолидније.

СОЛУН, улица Птоломеон 37, угао
улице Венизелос 97.